

Tomasz Lenkiewicz, Wojciech Dębek

KLINIKA CHIRURGII DZIECIĘCEJ AM W BIAŁYMSTOKU NA PRZESTRZENI LAT *

Z Kliniki Chirurgii Dziecięcej Akademii Medycznej w Białymstoku

Kierownik: prof. dr hab. *T. Lenkiewicz*

Słowa kluczowe: chirurgia dziecięca, Białystok, historia.

Myśl twórcza prof. dr hab. Wandy Poradowskiej na temat organizacji chirurgii dziecięcej w poszczególnych regionach Polski doprowadziła w 1953 roku do powstania Oddziału Chirurgii Dziecięcej w Białymstoku. Oddział powstał w Szpitalu Wojewódzkim im. Jędrzeja Śniadeckiego i liczył 40 łóżek. Pierwszym ordynatorem został chirurg ogólny Józef Hamerla.

W 1957 roku w Białymstoku rozpoczęła pracę dr n. med. Zofia Umiastowska – pierwszy chirurg dziecięcy w regionie. W latach 1967-1969 po rozbudowie pawilonu na ul. Wołodyjowskiego powstają 3 oddziały:

I Oddział Chirurgii Dziecięcej – ordynator doc. Umiastowska

II Oddział Chirurgii Dziecięcej – ordynator dr Janusz Wargocki

III Oddział Ortopedyczno-Urazowy – ordynator dr Eugeniusz Adamczyk

Pod kierownictwem dr Z. Umiastowskiej I stopień z chirurgii dziecięcej zdobyło 4 lekarzy, a II stopień – 9 lekarzy. Dwóch lekarzy uzyskało stopień doktora, a Z. Umiastowska – stopień doktora honoris causa. Doc. Z. Umiastowska współpracuje z AMB, prowadząc zajęcia ze studentami.

W 1977 roku doc. Umiastowska przenosi się do Kielc, a władze Akademii Medycznej powołują Klinikę Chirurgii Dziecięcej.

Obowiązki kierownika pełni dr n. med. Aleksander Wagner. Ogółem w Klinice pracowało w różnym okresie 39 lekarzy, którzy wykorzystują zdobyte umiejętności w pracy w innych placówkach.

Klinika prowadzi w tym czasie działalność dydaktyczną, szkoleniową, badania dopplerowskie nad przepływem krwi, leczeniem chirurgicznym noworodka, wadami przewodu pokarmowego, układu moczowego. Dr Wagner wprowadza nowoczesne metody lecznicze. Pod jego kierunkiem Klinika organizuje 5 ogólnopolskich sympozjów naukowych PTChD. W latach 1977-1990 pięciu lekarzy uzyskuje I i II stopień specjalizacji z chirurgii dziecięcej. W 1987 r. dr Aleksander Wagner uzyskuje stopień doktora honoris causa. W roku 1990 przenosi się do Warszawy.

W latach 1990-2000 obowiązki kierownika Kliniki pełni dr Halina Skobudzińska-Jaźwińska. W tym okresie 4 lekarzy uzyskuje I stopień i 1 lekarz II stopień specjalizacji z chirurgii dziecięcej. Cztery osoby uzyskują stopień naukowy doktora: W. Dębek (1990), W. Olański (1992), H. Skobudzińska-Jaźwińska (1993), J.K. Kirejczyk (1995), E. Dzienis-Koronkiewicz (1996). W latach 1992-1998 dr W. Dębek jest konsultantem wojewódzkim w dziedzinie chirurgii dziecięcej województwa łomżyńskiego.

* Wykład został przedstawiony w trakcie XXXIV Sympozjum Sekcji Dziecięcej Chirurgii Urazowej PTChD w Białymstoku, w dniach 6-8.10.2005 r. z okazji 40-lecia Polskiego Towarzystwa Chirurgów Dziecięcych.

Obowiązki kierownika Kliniki od lutego do listopada 2000 r. pełni dr Dębek. W dniu 11.2.2000 r., nie przerywając codziennej pracy, Klinika przenosi się ze skromnego budynku przy ul. Wołodyjowskiego do Dziecięcego Szpitala Klinicznego, gdzie zostaje na nowo zorganizowana i wyposażona. Pierwsze miesiące w DSK były okresem niezwykle wyężonej i trudnej pracy całego zespołu. W tym czasie jedna osoba uzyskuje specjalizację II stopnia z chirurgii dziecięcej i jedna uzyskuje stopień doktora (M. Oksiuta).

Dnia 1.XI.2000 r. kierownictwo Kliniki obejmuje prof. dr hab. T. Lenkiewicz.

Klinika zlokalizowana jest dziś w nowoczesnym, akademickim szpitalu dziecięcym, dobrze wyposażonym w kadre, sprzęt i aparaturę. W Klinice pracuje 10 specjalistów chirurgów dziecięcych, 3 rezydentów oraz 3 specjalistów neurochirurgów. Sekretariatem Kliniki kieruje Pani Danuta Szalak.

W latach 2000-2005 czterech lekarzy uzyskało II stopień specjalizacji z chirurgii dziecięcej i 2 lekarzy – specjalizację się z ratownictwa medycznego. Trzech lekarzy uzyskało stopień naukowy doktora (M. Kaczmarek – 2004, B. Michalska – 2004, E. Matuszczak – 2005), wszczęto dwa przewody doktorskie, zakończono jeden przewód habilitacyjny (W. Dębek – 2001). Doc. Dębek pełni obowiązki konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie chirurgii dziecięcej w województwie podlaskim.

Od 2004 r. wieloletni pracownik Kliniki dr Witold Olański kieruje pracą Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. W DSK, od 2003 r. istnieje tzw. „pokój niebieski” – pierwszy w Kraju zlokalizowany w szpitalu, powstały we współpracy z Wojewódzką Komendą Policji – pomocny w rozwiązywaniu problemów agresji wobec dzieci i młodzieży.

Od 2000 r. Klinika prowadzi ogólnopolskie kursy z chirurgii noworodka i ratownictwa medycznego, odbywające się cztery

razy w roku. Przeciętnie w ostatnich latach w Klinice wykonuje się rocznie ok. 1300 zabiegów w znieczuleniu ogólnym, w tym 55 operacji u noworodków (73% wszystkich operacji u noworodków w województwie podlaskim). Klinika hospitalizuje ponad 2000 dzieci rocznie. Przeciętny czas hospitalizacji nie przekracza 4,5 doby.

Wprowadzono nowe sposoby operacyjne, np.: wytwarzanie przełyku z dużej krzywizny żołądka, operacje wad odbytu metodą Peña, operacje przepuklin oponowo-rdzeniowych wg metody Limberga, operacje Soave w chorobie Hirschsprunga, operacje laparoskopowe. Stale poszerza się zakres i liczba operacji urologicznych (około 500 rocznie).

W latach 2000-2005 pracownicy Kliniki opublikowali 56 prac i wygłosili 66 referatów na zjazdach polskich i zagranicznych. Od 2003 roku w Klinice funkcjonuje Zarząd Sekcji Dziecięcej Chirurgii Urazowej PTChD, któremu przewodniczy doc. W. Dębek.

Funkcjonowanie Kliniki nie byłoby możliwe bez bardzo dobrej pracy zespołu pielęgniarskiego, kierowanego przez mgr Alicję Pasemko.

Prof. dr hab. Tomasz Lenkiewicz przeszedł na emeryturę z końcem września 2005.

Od 1.X.2005 r. kierownikiem Kliniki Chirurgii Dziecięcej AM w Białymstoku jest doc. dr hab. Wojciech Dębek.

Życzę, aby Klinika Chirurgii Dziecięcej AM była ostoją dla wszystkich dzieci wymagających chirurgicznej pomocy. Dziękuję władzom Uczelni: J.M. Rektorowi, Prorektorom, Dziekanowi Wydziału Lekarskiego i jego współpracownikom, Dyrekcji DSK i moim współpracownikom z Klinik oraz wszystkim przyjaciółom: profesorom, docentom, ordynatorom i chirurgom dziecięcym w Kraju za życzliwość i wsparcie w trakcie pracy w Klinice w Białymstoku.